
7 november 2017

Documentnummer : 2017-095.154, VV

Nummer 48/2017

Dossiernummer : K6500

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen betreffende het beschikbaar stellen van krediet voor de vervanging van de Gerrit Krolbrug.

1. Samenvatting

Het Rijk en de provincies Fryslân en Groningen werken samen aan het verbeteren van de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl om de bereikbaarheid van de regio voor de binnenvaart te verbeteren en grotere schepen vlot en veilig te kunnen laten doorvaren. Het Rijk heeft hiervoor destijds een taakstellend budget beschikbaar gesteld. De provincies zijn belast met de projectleiding, planstudies en realisatie van de bruggen in hun gebied.

In verband hiermee speelt nu vervanging van de huidige Gerrit Krolbrug door een nieuwe brug die aan de nieuwe eisen en richtlijnen voldoet.

Het Rijk heeft hiervoor nu middelen beschikbaar waardoor er op korte termijn gestart kan worden met de voorbereidingen.

In deze voordracht stellen wij u voor om in verband hiermee een krediet ter beschikking te stellen ter hoogte van € 21.296.000,- incl. btw.

2. Doel en wettelijke grondslag

Het Rijk en de provincies Fryslân en Groningen werken samen aan het verbeteren van de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. Doel van het programma voor verbetering van de vaarweg is om Noord-Nederland beter bereikbaar te maken voor de steeds groter wordende binnenvaart schepen, om 'grotere schepen vlot en veilig doorvaart te bieden'.

Op basis van het "Plan van aanpak Fries-Groningse kanalen" van 1997 is, in het kader van het Langmanakkoord, gestart met de uitvoering van de verbeteringsmaatregelen. De provincies zijn belast met de projectleiding, planstudies en realisatie van de bruggen in hun gebied. Budget, planning en fasering zijn bij het Rijk vastgelegd in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

De Gerrit Krolbrug is gelegen in de stad Groningen, over het Van Starckenborghkanaal, dat deel uitmaakt van deze hoofdvaarweg. De aan weerszijden van de autobrug gelegen vaste bruggen voor langzaam verkeer zijn momenteel het laagste (vaste) punt qua doorvaarthoogte in de hoofdvaarweg. De brug is oud en storingsgevoelig. De brug vervult behalve voor autoverkeer ook een cruciale rol in het netwerk voor fietsverkeer in de stad. Dagelijks passeren maar liefst 15.000 fietsers de brug. Het op korte termijn vervangen van de Gerrit Krolbrug is daarom van groot belang voor zowel het scheepvaartverkeer als voor het fiets- en autoverkeer.

3. Procesbeschrijving en planning

Op 11 december 2013 hebt u ingestemd met het uitvoeren van de planstudie voor de vervanging van de Gerrit Krolbrug en daarvoor een krediet beschikbaar gesteld ter hoogte van het bedrag dat door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu hiervoor was uitgetrokken.

Deze planstudie heeft in 2016 geresulteerd in een bestuurlijk voorkeursalternatief waarmee betrokken overheden in casu Rijk en gemeente Groningen hebben ingestemd.

Op basis van de oorspronkelijke planning zou aansluitend in 2017 begonnen worden met de uitvoering, maar op Prinsjesdag 2016 werd bekend dat vanwege financiële problemen bij het Rijk uitstel voor de Krolbrug noodzakelijk was. Daarmee verschoof het jaar waarin de nieuwe brug gereed moest zijn van 2020 naar 2023.

Omdat de brug een belangrijke rol vervult in het netwerk en de betrouwbaarheid van de brug door ouderdom en onderhoudstoestand te wensen overlaat, is het afgelopen jaar vanuit de gemeente

Groningen en de provincies Fryslân en Groningen druk uitgeoefend op het ministerie van IenM om een zo spoedig mogelijke vervanging van de Gerrit Krolbrug te bewerkstelligen.

Die inspanningen hebben uiteindelijk geresulteerd in een kasschuif die op Prinsjesdag 2017 bekend is gemaakt, waarmee middelen naar voren zijn gehaald. Hierdoor wordt het mogelijk om op korte termijn te starten met de voorbereiding van de realisatie van de nieuwe Gerrit Krolbrug. De verwachting is dat de feitelijke realisatie dan in 2019 van start kan gaan en de brug uiterlijk in 2021 in gebruik kan worden genomen.

4. Begroting

De totale kosten die met dit besluit aan de orde zijn bedragen € 21.296.000,- incl. btw. Omdat de provincie conform de afspraken gemaakt bij de overdracht van de vaarweg in 2014 ook belast is met de realisatie van de nieuwe brug hebben we dit bedrag in de vorm van een uitvoeringskrediet nodig.

Deze middelen worden via Rijkswaterstaat aan ons beschikbaar gesteld, waarbij is aangegeven dat indien er sprake mocht zijn van onverhoopte tegenvallers deze opgelost dienen te worden tussen Rijkswaterstaat en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De middelen worden gedurende de realisatie stapsgewijs aan de provincie beschikbaar gesteld volgens het onderstaande schema.

kasritme	bedrag (incl. btw)
jaar 2017	€ 96.000,-
jaar 2018	€ 1.300.000,-
jaar 2019	€ 9.000.000,-
jaar 2020	€ 8.000.000,-
jaar 2021	€ 2.900.000,-
Totaal	€ 21.296.000,-

Omdat er bij de Gerrit Krolbrug geen direct provinciaal belang is in de vorm van een provinciale weg of vaarweg betreft het hier fiscaal gezien een project waarin wij optreden als ondernemer, vandaar dat in afwijking van wat gebruikelijk is wij hier ook bedragen hanteren inclusief btw in plaats van exclusief btw. De verschuldigde btw wordt doorbelast aan de eindverbruiker, het Rijk.

5. Inspraak/participatie

Bij de planstudie zijn regelmatig informatieavonden voor omwonenden en geïnteresseerden gehouden. Ook is er gewerkt met een klankbordgroep met vertegenwoordigers van een groot aantal belangenorganisaties. Ook tijdens de realisatie van de nieuwe brug zullen belanghebbenden en omwonenden betrokken worden bij de nadere uitwerking van het ontwerp en tijdens de bouwfase

6. Nadere toelichting

De hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl wordt dieper en breder gemaakt en bruggen worden vervangen. De vaarweg krijgt de functionaliteit als een hoofdvaarweg met tweestrooksdoorvaart, een kanaalprofiel klasse Va en een kunstwerkprofiel klasse Va. Maatgevend hiervoor is het zogenaamde "Groot Rijnschip" met een lengte van 110 m, een breedte van 11,4 m en een maximale diepgang van 3,5 m en tevens voor tweebaksduwvaart (twee bakken achter elkaar) en schepen met vier lagen containers, overeenkomstig het verkenningenbesluit van het Rijk.

In 2011 heeft u ingestemd met de overdracht van het eigendom, beheer en onderhoud van de hoofdvaarweg van de provincie aan het Rijk per 1 januari 2014 (Voordracht 37/2011). Bij de overdracht zijn bestuurlijk afspraken gemaakt over onder andere de samenwerking van partijen voor volgende projecten. Ten aanzien van de realisatieprojecten van fase 1 en fase 2 is afgesproken dat: "Verantwoordelijkheid en aansturing door het Rijk, uitvoering en projectmanagement door provincies, conform de lopende afspraken vastgelegd in pva fase 2a d.d. 20 oktober 2010, waarbij provincies in overleg met het Rijk de werkwijze rond planstudies en uitvoering bepalen. Programmamanagement door het Rijk".

De voorkeursvariant van de nieuwe Gerrit Krolbrug heeft de volgende kenmerken:

- Hefbrug met een doorvaartbreedte van 54 meter
- Een doorvaarthoogte in gesloten toestand van 4 meter
- Een doorvaarthoogte in open toestand van 9,1 meter
- Fietspaden aan weerszijden van de brug
- Twee vaste bruggen voor langzaam verkeer aan weerszijden van de beweegbare brug, met een doorvaarthoogte van 9,1 m, die bereikbaar zijn middels trappen
- Een conflictvrije kruising tussen langzaam verkeer stad uit en autoverkeer op de Ulgersmaweg middels een onderdoorgang voor fietsers.

Rijkswaterstaat en de gemeenteraad van Groningen hebben in 2016 ingestemd met het voorlopig ontwerp voor deze nieuwe brug. Eén en ander dient nu nog nader uitgewerkt te worden tot een definitief ontwerp.

Bij de totstandkoming van het bestuurlijk voorkeursalternatief is ook het aspect duurzaamheid betrokken. Zo wordt er uitgegaan van een zogenaamde gebalanceerde brug, waarbij minimale energie nodig is om de brug te openen en sluiten. Het is de bedoeling de heftorens tevens constructief te gebruiken om de loopbruggen aan te bevestigen zodat er minder staal nodig is. Ook duurzaamheidsaspecten als levensduur, beheer en onderhoud en bijbehorende kosten zijn expliciet betrokken bij beoordeling van de alternatieven.

Vanwege de veranderde verhoudingen binnen het programma, waarbij beheer en onderhoud door Rijkswaterstaat zijn overgenomen wordt stapsgewijs ook de rol van het Rijk groter bij de projecten. Voor de Gerrit Krolbrug zal intensief worden samengewerkt tussen Rijk, provincie en gemeente. Er wordt een gezamenlijk projectteam geformeerd en een realisatieovereenkomst gemaakt waarin taken, rollen en verantwoordelijkheden worden vastgelegd.

7. Geheimhouding

N.v.t.

8. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 7 november 2017.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H.J. Bolding , secretaris.

Behandeld door : P.R. van der Wal
Telefoonnummer : 050-316 4929
e-mail : p.r.vander.wal@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Geen

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 7 november 2017, documentnr. 2017-095.154, VV;

Gelet op

- Het besluit van 11 december 2013 voor het beschikbaar stellen van krediet voor de planstudie voor de vervanging van de Gerrit Krolbrug (voordracht 56/2013);
- Het budgetrecht van Provinciale Staten overeenkomstig de Provinciewet.

Besluiten:

1. Een uitvoeringskrediet van € 21.296.000,- incl. btw beschikbaar te stellen onder de voorwaarde dat het Rijk haar bijdrage van € 21.296.000,- ook beschikbaar stelt.

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.